

§

Teoria del coneixement

Cicle: Primer; *Curs:* Segon; *Anyal:* Grup: 1; *Crèdits:* 12; *Tipus:* Troncal *Àrea:* Lògica i Filosofia de la Ciència; *Horari:* dilluns i dimecres de 13 a 14.30 h. *Tutoria integrada:* 1r. semestre: dilluns de 9 a 10 hores; 2on. semestre: dimecres de 9 a 10 hores.

Víctor Gómez Pin (Victor.Gomez@uab.es)
Daniel Quesada Casajuana (Daniel.Quesada@uab.es).

CONTINGUT

La teoria del coneixement o epistemologia és la branca de la filosofia que estudia la natura i els límits del nostre coneixement. La primera part del curs consisteix en una introducció a aquesta problemàtica, i en la segona s'aprofundirà en alguns temes seleccionats. Això, a la *primera part* es tractarà la relació entre opinió i coneixement, la qüestió de la justificació de les opinions (estan unes opinions més fonamentades que altres? per què?) i les fonts i els tipus de coneixement. S'examinaran críticament les principals posicions al voltant d'aquests problemes, com ara el relativisme, l'escepticisme, el racionalisme i l'empirisme, amb una orientació més temàtica que històrica. A la *segona part* Descartes o Kant jugaran un paper fonamental en l'exposició, com també ho farà Einstein o alguns dels principals intèrprets de la teoria quàntica, donat que uns i els altres subverteixen els conceptes sobre els quals sembla radicar la possibilitat mateixa del coneixement.

OBJECTIUS

- * Tenir un mapa conceptual actualitzat del que s'entèn per coneixement o saber.
- * Disposar d'una bona representació de les concepcions històriques sobre el coneixement.
- * Sentir-se còmode amb la terminologia teòrica al voltant de la teoria del coneixement.
- * Establir a un nivell introductori la relació entre el coneixement filosòfic i el coneixement científic.
- * Mostrar com la teoria del coneixement dóna eines per analitzar problemes d'actualitat com la manipulació dels fets des dels mitjans de comunicació de masses.

TEMARI

1. Saber i opinió: el paper de la justificació epistèmica.
2. Dubte, coneixement i certesa.
3. El coneixement d'allò particular: el paper de la percepció.

4. El coneixement d'allò general: concepcions racionalistes i concepcions empiristes.
5. Coneixement científic i coneixement filosòfic: el paper d'una teoria del coneixement.
6. Polèmiques sobre l'estatut dels conceptes generals.
7. Conseqüències gnoseològiques de les posicions nominalistes.
8. Regles cartesianes i privilegi del model matemàtic.
9. Controvèrsies contemporànies entre Gnoseologia i Epistemologia.
10. La teoria del coneixement i les disciplines estètiques.

AVALUACIÓ

L'avaluació es farà mitjançant examen de cada part i nota mitja. L'examen de la primera part constarà d'unes preguntes extretes d'una llista que segons parer del professor reflecteixi el contingut d'aquesta part de l'assignatura, llista que aquest posarà a disposició dels alumnes poc abans de la finalització de les classes.

BIBLIOGRAFIA

a) Clàssics:

- R. DESCARTES, *Discurso del método y Meditaciones metafísicas*, Madrid: Tecnos, 2002.
 D. HUME, *Investigación sobre el entendimiento humano*, Madrid: Alianza.
 K. POPPER, *El desarrollo del conocimiento científico*, Buenos Aires: Paidós.
 T. S. KUHN, *La estructura de las revoluciones científicas*, México: Fondo de Cultura Económica.
 H. PUTNAM, *Razón, verdad e historia*, Madrid: Crítica.

b) Llibres de text:

- J. BLASCO i T. GRIMALTOS, *Introducció a la teoria del coneixement*, València: Pretextos, 1996.
 D. QUESADA, *Saber, opinión y ciencia. Una introducción a la teoría del conocimiento clásica y contemporánea*, Barcelona: Ariel, 1998.

c) Textos d'autors com ara Plató, Aristòtil, Tomás d'Aquino, Kepler, Galileu, Descartes, Newton, Kant, Hegel, Husserl, Bolyai, Riemann, Einstein, Frege, Thom i Heisenberg que s'indicaran a classe.

TUTORIA INTEGRADA

Comentari de textos, aclariment de dubtes i refor per les qüestions conceptualment més difícils.

§